

„Kšeftujem s papiermi – toaletnými.“

Takto znie otrepaná odpoveď, ktorou už tridsaťdva rokov častujem každého, kto sa ma opýta, z čoho žijem. Presne tak dlho totiž pracujem vo veľkoobchode s toaletnými a hygienickými potrebami. Tridsaťšesť hodín týždenne. Od pondelka do štvrtka, od ôsmej do trištvrté na šesť vrátane trištvrtehodinovej obedňajšej prestávky. Dvadsať minút jem chlieb so syrom a jablko, dvadsať minút sa prechádzam priľahlými ulicami okrajovej štvrte mestečka Breukelen, kde firma sídli. V polovici cesty si v snackbare U Barta dám malú maškrtu, jahňaciu krocketku. Bart je už roky mŕtvy. Jedného krásneho dňa dostal infarkt a padol doluznačky na presklený pult medzi vlašský šalát a krocketky. Jediným prítomným zákazníkom bol poľský kamionista. Ten síce okamžite zavolať záchranku, no po holandsky nevedel ani ceknúť. A pani na linke rýchlej pomoci zas ani slovo po poľsky, čo priebeh udalostí veľmi neurýchlilo. Keď o tridsaťpäť minút neskôr dorazila sanitka, Bartovi už nebolo pomoci. Obchod prevzala Bartova žena Trees. Škoda, že sa nevolá Barbara. Názov U Barbary by sa mi rátal ako solídna alternatíva. Vlastne ma trochu mrzí, že na streche je ešte stále veľká ceduľa s nápisom U BARTA. Trees povedala, že tým vzdáva Bartovi hold. Slovo „hold“ k Trees veľmi nepasuje. Vlastne ani k Bartovi.

Päť minút pred skončením prestávky sa znovu usalaším za svoj písací stôl a skontrolujem e-mail s novými objednávkami.

Za stolom oproti mne pracuje Berend. Ten sa sám pasuje za finančnejštraj firmy. Vybavuje účty. O pár metrov ďalej sedí Marieke, riaditeľova sekretárka. Riaditeľ, pán Hertog, má svoju vlastnú kanceláriu so stolom z mahagónového dreva. Počas pracovného stretnutia s novým zákazníkom Hertog nežne pohladí svoj stôl a povie: „Krásny, však? Právě mahagónové drevo.“ Býval to stôl jeho otca, Hertoga seniora, ktorý sa v kancelárii ešte raz do týždňa ukáže, pretŕčajúc sa so svojím iPhonom s výrazom: „Len pozerajte, ako vedia osemdesiatroční dôchodcovia držať krok s dobou.“

V piatok, keď mám voľno, hrám golf so svojimi troma najlepšimi priateľmi.

2

Moje meno je Arthur Ophof. Už dvadsaťštyri rokov bývam v usporiadanej štvrti mestečka Purmerend, v radovej zástavbe z osemdesiatych rokov. Dom, v ktorom žijem, bol postavený v období nesmiernej popularity dvorov so zákazom vjazdu.

I moja žena Afra ním bola v tom čase nadšená.

„O pár rokov sa naše deti budú môcť hrať vonku v bezpečí.“

Ibaže k deťom sme sa nedopracovali. Dlhé roky sme sa o ne snažili, ako to len šlo, no márne.

„Akosi to zatažuje náš pohlavný styk,“ povedala Afra pri návšteve manželskej poradne.

Už len z tých dvoch slov sa ma zmocňovala impotencia. Moja žena je jediná mne známa osoba používajúca výraz „pohlavný styk“. Navyše, v pozore sme mali stáť na povel kalendára a teplomera.

„Pravdupovediac, ten pohlavný styk nás len ubíja,“ oznámil som terapeutovi v poradni.

Afra stratila reč.

Terapeut rozvážne prikývol. Jeho prítakávanie bolo najhodnotnejším príspevkom do debaty. Raz som si spočítal, koľko som tomu človeku za každé jeho prikývnutie musel zaplatiť, a vôbec ma to nepotešilo.

Po niekoľkých ďalších rokoch plahočenia vyšlo zo zdravotných prehliadok najavo, že s Afrinými vaječníkmi nebolo čosi v poriadku a že nemohla mať deti.

Hlavný dôvod, prečo sme sa ochotne presťahovali do Purmerendu a rozhodli sa pre bývanie za slušný peniaz v zóne so zákazom vjazdu pod oknami, padol. Niekoľkokrát som navrhol, aby sme sa presťahovali do Breukelenu, kde majú tiež veľmi pekné domčeky a navyše je to o dobrú hodinu bližšie k mojej práci, no Afru som tým nenadchol.

„Miláčik, keď ja som už k Purmerendu tak veľmi priľnula,“ priznala sa mi.

„Priľnula, priľnula, čože je to zas za slovo? Ani ja som predsa k Breukelenu nepriľnul a cestujem tam,“ namietol som.

„A to je práve ten dôvod, pre ktorý sa nemusíme sťahovať do Breukelenu, ale radšej môžeme ostať bývať pekne-krásne tu.“

Sám som si na seba uplietol bič. Nechal som to tak, a preto už dvadsaťtri rokov cestujem štyrikrát do týždňa ráno z Purmerendu do Breukelenu a večer z Breukelenu do Purmerendu.

3

Dobrych priateľov nemám veľa. Vlastne len troch. Stijna, Joosta a Woutera. Poznáme sa od strednej školy. Vždy sme sa delili o dobré i zlé a z času na čas i o dievča.

V posledných rokoch sa delíme hlavne o piatky, keď chodievame v čase i v nečase hrať golf. Stijn minulý týždeň skonštatoval, že sú to vždy „nezvyčajne príjemné piatky“.

„Tvoj opis neznie zvlášť nadšene, Stijneman,“ poznamenal Joost. Stijn učí nemčinu na strednej škole a ešte stále je, rovnako ako voľakedy, najpochvejším chlapcom z celej triedy. Vlastne je akýmsi príveskom tohto nášho golfového zoskupenia. Zvykli sme si naňho, pretože bol jeho súčasťou odjakživa. Stijn je skôr priateľ zo zvyku než z presvedčenia.

Rozdiel oproti Joostovi je obrovský. Ten teda určite nie je nijaká poctivka. Je advokátom a obhospodaruje pomerne širokú klientelu špekulantov, daňových podvodníkov a kriminálnikov s bielymi golierikmi. K svojim zákazníkom sa skutočne hodí, lebo je všetkými masťami mazaný.

„Vy ste vlastne jediní, ktorým hovorím pravdu,“ priznal minule. „Teda, najčastejšie. Pri väčšine pracovných stretnutí sa sústredím predovšetkým na to, aby som dokázal pravdu čo najpružnejšie ohnúť, a keď sa mi to nedarí, aby sa mi k nej podarilo aspoň trocha nahnúť.“

„Klameš aj vlastnej žene?“ opýtal sa Stijn.

„Nuž, k nej som zas vždy rýdzo úprimný,“ odpovedal Joost s úškrnom. Stijn sa naňho pozrel mierne podozrievavo.

„To určite.“

Joost je chytrák, ktorý sa neraz prechytračí do problémov, z ktorých sa mu však takmer vždy podarí bez poškrvny vyvliecť.

Ani Wouter, tretí z mojich priateľov, nie je žiaden anjelik, ale všetky svoje kšefty má vždy v tom najlepšom poriadku. Vlastní firmu, ktorá má čosi do činenia s informatikou. Svojho času som sa pokúšal porozumieť tomu, čo vlastne robí, no moju otázku zmietol s konštatovaním, „programujem, tomu ty nerozumieš“. Šanca, že by sa mi to podarilo, je vskutku mizivá. Wouter má peknú ženu, pekný dom a pekné auto, a to v tomto poradí dôležitosti. Vo svojich drahých, na mieru šitých oblekoch vyzerá vždy ako zo škatulky. Nevyhnutnou podmienkou tohto jeho životného štýlu je nezanedbateľný fakt: Wouter je pri peniazoch. Pri kolkých presne, to si necháva pre seba.

Ak sa ho na to niekto opýta, odpoveď znie: „Povedzme, že ich je viac než dost.“

No a ja? Ja som vždy túžil po búrlivom živote vo veľkom štýle, no z takého či onakého dôvodu som sa zo svojho purmerenského dvorčeka so zákazom vjazdu a veľkoobchodu s toaletným papierom v Breukelene nikdy nevytrhol.

„Na život plný vzrušenia si proste príliš lenivý,“ poznamenal minulý týždeň Joost, „alebo príliš mäkký. Alebo jedno i druhé dokopy.“

Rád by som mu bol ako protiargument čosi odvrkol, no narýchlo mi nič nenapadlo. Ani po pár dňoch uvažovania som nič nevymyslel. Áno, som pomerne lenivý. A možno nie hneď mäkkýš, ale predsa len, povedzme, zvlášť opatrný. Trochu ma to zožiera.

4

„O mŕtvych len dobre.“ Tento výraz sa podľa mňa mierne zveličuje. V krátkom čase po sebe umreli Johan Cruijff, David Bowie, Prince a Muhammad Ali, čo viedlo k takmer štyrom blahorečeniam. Dával som dobrý pozor, no v nekonečnej zálahe novinových článkov a televíznych programov, v ktorých vebili zosnulé celebrity, sa mi nepodarilo nájsť jednu jedinú smietku kritiky. Zakaždým sa vynorili nové a nové zástupy samozvaných priateľov, ktorí blahorečili svojich hrdinov a informovali nás, ako ich ešte za života úpenlivo adorovali.

Nebol nik, kto by o Cruijffovi povedal, že okrem toho, že bol fantastický futbalista, bol aj nesmierne tvrdohlavý a samolúby. Alebo, že Ali bol natoľko hlúpy, že iba pre peniaze boxoval tak dlho, kým sa nepremlátil k parkinsonovi. Ali si mohol radšej pár tých svojich siláckych rečičiek z dní najväčšej slávy ušetriť na dô-

chodok. No odrazu už zo seba nedostal jedinú súvislú vetu. A namieste by nepochybne bola i skromná poznámočka o všetkej tej Bowieho a Princeovej márnivosti.

„Crujffá prirovnávajú k bohovi, no mne sa to zdá prehnané. Myslím tým: boh je boh a Crujff je Crujff.“

Na tejto správe z Twittera som sa dobre pobavil.

Keď umrie slávny svetoobčan, smutný alebo šokovaný som len zriedkakedy, a ani klásť kvety či páliť sviečku na jeho pamiatku by som sa neponáhľal.

HENDRIK GROEN

Ži a nechaj žiť

Z holandského originálu *Leven en laten leven*, ktorý vyšiel vo vydavateľstve Meulenhoff v Amsterdame v roku 2018, preložil Zoran Oravec
Vydalo vydavateľstvo Lindeni v Bratislave v roku 2019 v spoločnosti
Albatros Media Slovakia, s. r. o., so sídlom Mickiewiczova 9,

Bratislava, Slovenská republika

Číslo publikácie 2 047

Jazyková redaktorka Katarína Vilhanová

Zodpovedná redaktorka Lucia Krajičková

Technická redaktorka Jana Urbanová

Sadzba Studio Visualist

Tlač CENTA, spol. s r. o., Brno

I. slovenské vydanie

Cena uvedená výrobcom predstavuje nezáväznú
odporúčanú spotrebiteľskú cenu.

© Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2019

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať
a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek
spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Objednávky kníh:

www.albatrosmedia.sk

eshop@albatrosmedia.sk

tel.: 02/4445 2046

ALBATROS MEDIA